

TARYBOS SPRENDIMAS (ES) 2016/1353**2016 m. rugpjūčio 4 d.****dėl Europos gynybos agentūros finansinių taisyklių, kuriuo panaikinamas Sprendimas 2007/463/BUSP**

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į 2015 m. spalio 12 d. Tarybos sprendimą (BUSP) 2015/1835, kuriuo apibrėžiamas Europos gynybos agentūros statusas, būstinė ir veiklos nuostatai ⁽¹⁾, ypač į jo 18 straipsnį,

kadangi:

- (1) 2007 m. rugsėjo 18 d. Taryba priėmė Sprendimą 2007/643/BUSP ⁽²⁾ dėl Europos gynybos agentūros finansinių taisyklių bei dėl viešųjų pirkimų taisyklių ir finansinius įnašus iš Europos gynybos agentūros veiklos biudžeto reglamentuojančių taisyklių;
- (2) priėmus Sprendimą (BUSP) 2015/1835, būtina panaikinti Sprendimą 2007/643/BUSP ir nustatyti naujas Europos gynybos agentūrai taikomas finansines taisykles,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

I ANTRAŠTINĖ DALIS

DALYKAS IR APIBRĖŽTYS*1 straipsnis***Dalykas**

Šiuo sprendimu nustatomos Europos gynybos agentūros (toliau – Agentūra) esminės finansinės taisyklės.

*2 straipsnis***Apibrėžtys**

Šiame sprendime vartojamų terminų apibrėžtys:

- a) dalyvaujanti valstybė narė – Agentūros veikloje dalyvaujanti valstybė narė;
- b) prisidedančios valstybės narės – prie konkretaus Agentūros projekto ar programos prisidedančios dalyvaujančios valstybės narės;
- c) bendrasis biudžetas – bendrasis biudžetas, sudarytas pagal Sprendimo (BUSP) 2015/1835 13 straipsnį;
- d) papildomos pajamos – papildomos pajamos, kurių turinys nustatytas Sprendimo (BUSP) 2015/1835 15 straipsnyje;
- e) leidimus suteikiantis pareigūnas – Agentūros vyriausiasis pareigūnas, kuris vykdo Sprendimo (BUSP) 2015/1835 10 straipsnio 5 dalyje apibrėžtus įgaliojimus;
- f) biudžetas – priemonė, kuria numatomos ir leidžiamos naudoti kiekvienų finansinių metų visos pajamos ir išlaidos, kurios laikomos reikalingomis Agentūrai;

⁽¹⁾ O L L 266, 2015 10 13, p. 55.

⁽²⁾ O L L 269, 2007 10 12, p. 1.

- g) kontrolė – visos priemonės, kurių imamasi siekiant pateikti pagrįstą patikinimą dėl operacijų veiksmingumo, efektyvumo ir ekonomiškumo, ataskaitų teikimo patikimumo, turto ir informacijos apsaugos, sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos, nustatymo, ištaisymo ir tolesnių su tokiu sukčiavimu ir pažeidimais susijusių veiksmų ir dėl tinkamo rizikos, susijusios su pagrindinių operacijų teisėtumu ir tvarkingumu, valdymo, atsižvelgiant į daugiamečių programų ir atitinkamų mokėjimų pobūdį. Kontrolė gali apimti įvairius patikrinimus, taip pat bet kokios politikos ir procedūrų, skirtų pasiekti pirmame sakinyje aprašytus tikslus, įgyvendinimą;
- h) patikrinimas – specialaus pajamų ar išlaidų operacijos aspekto patikrinimas.

II ANTRAŠTINĖ DALIS

AGENTŪROS BIUDŽETAS

3 straipsnis

Agentūros biudžetas

Agentūros biudžetas apima bendrąjį biudžetą, veiklos, susijusios su *ad hoc* projektais ar programomis, biudžetus, kaip numatyta Sprendimo (BUSP) 2015/1835 IV skyriuje, ir bet kokius biudžetus, sudaromus dėl papildomų pajamų.

1 SKYRIUS

Biudžeto principai

4 straipsnis

Biudžeto principų laikymasis

Vadovaujantis Sprendimo (BUSP) 2015/1835 12 straipsniu, Agentūros biudžetas sudaromas ir įgyvendinamas laikantis šiame sprendime išdėstytų biudžeto principų.

5 straipsnis

Vieningumo ir biudžeto tikslumo principai

1. Pajamos surenkamos ir išlaidos patiriamos tik jei yra įrašomos į tam tikrą Agentūros biudžeto eilutę.
2. Negalima prisiimti ar leisti daryti išlaidų, kurios viršija Agentūros biudžetu patvirtintus asignavimus.
3. Asignavimas į Agentūros biudžetą gali būti įrašytas tik jei yra skirtas išlaidoms, kurios laikomos būtinomis, padengti.
4. Iš išankstinio finansavimo mokėjimų, atliktų iš Agentūros biudžeto, gaunamos palūkanos nėra mokėtinos Agentūrai.

6 straipsnis

Metinio periodiškumo principas

1. Į Agentūros biudžetą įrašyti asignavimai patvirtinami vieniems finansiniams metams, kurie prasideda sausio 1 d. ir baigiasi gruodžio 31 d.

2. Įsipareigojimų asignavimus sudaro teisinių įsipareigojimų, priimtų finansiniais metais, arba tų teisinių įsipareigojimų, kurių parengiamųjų etapų didžioji dalis pradėta vykdyti iki gruodžio 31 d., atveju – priimtų iki kitų metų kovo 31 d., bendra suma.
3. Mokėjimų asignavimus sudaro mokėjimai, atliekami vykdant tais arba ankstesniais finansiniais metais priimtus teisinius įsipareigojimus.
4. Atsižvelgiant į Agentūros poreikius ir pagal 15 straipsnį patvirtinus Valdančiajai tarybai, nepanaudotus asignavimus galima įrašyti į paskesnių finansinių metų laikotarpio pajamų ir išlaidų sąmatą. Tie asignavimai turi būti panaudojami pirmiausiai.
5. 1–4 dalies nuostatomis neužkertamas kelias biudžetinius įsipareigojimus, susijusius su veiksmais, kurie tęsiasi daugiau nei vienus finansinius metus, suskaidyti į per kelerius metus mokamas metines dalis.

7 straipsnis

Subalansuotumo principas

1. Pajamos ir mokėjimų asignavimai turi būti subalansuoti.
2. Pagal Agentūros biudžeto struktūrą Agentūra negali imti paskolų.
3. Tam tikrais finansiniais metais susidaręs Agentūros bendrojo biudžeto perteklius laikomas dalyvaujančioms valstybėms narėms skirtomis lėšomis ir grąžinamas joms, išskaitant jį iš kitų finansinių metų trečiojo įnašo.

8 straipsnis

Apskaitos vieneto principas

Agentūros biudžetas sudaromas ir vykdomas eurais, atskaitose sumos nurodomos eurais. Tačiau pinigų srautų tikslais apskaitos pareigūnas yra įgaliotas vykdyti operacijas kitomis valiutomis.

9 straipsnis

Universalumo principas

Bendra pajamų suma turi padengti bendrą mokėjimų asignavimų sumą. Visos pajamos ir išlaidos įrašomos į biudžetą, nekoreguojant jų viena kitos atžvilgiu.

10 straipsnis

Konkretumo principas

1. Asignavimai konkretiems tikslams paskiriami bent jau pagal antraštinę dalį ir skyrių.
2. Leidimus suteikiantis pareigūnas gali perkelti asignavimus iš vieno skyriaus į kitą be jokių apribojimų, taip pat perkelti iš vienos antraštinės dalies į kitą ne daugiau kaip 10 % asignavimų, numatytų tiems metams, kurie nurodyti eilutėje, iš kurios perkeliama asignavimai.

Jei perkeltina suma viršija pirmoje pastraipoje nurodytą ribą, leidimus suteikiantis pareigūnas teikia pasiūlymą Valdančiajai tarybai dėl asignavimų perkėlimo iš vienos antraštinės dalies į kitą. Valdančioji taryba gali per tris savaites pareikšti prieštaravimą tokiems perkėlimams. Po šio termino perkėlimai laikomi patvirtintais.

Leidimus suteikiantis pareigūnas informuoja Valdančiąją tarybą apie visus pagal pirmą pastraipą atliktus perkėlimus. Pasiūlymai dėl perkėlimų ir atlikti perkėlimai pagrindžiami atitinkamais ir išsamiais patvirtinamaisiais dokumentais, iš kurių matyti kredituotinos eilutės ir eilutės, iš kurių asignavimai perkeliama, įrašytų asignavimų vykdymas ir reikalingų sumų sąmata iki finansinių metų pabaigos.

11 straipsnis

Patikimo finansų valdymo principas

1. Asignavimai naudojami laikantis patikimo finansų valdymo principo, t. y. ekonomiškumo, veiksmingumo ir efektyvumo principų.
2. Ekonomiškumo principu reikalaujama, kad išteklių, kuriuos Agentūra naudoja vykdydama savo veiklą, būtų prieinami tinkamu laiku, reikiamo kiekio bei kokybės ir geriausia kaina.

Veiksmingumo principu siekiama geriausio panaudotų išteklių ir pasiektų rezultatų santykio.

Efektyvumo principas – tai konkrečių nustatytų tikslų įvykdymas ir planuotų rezultatų pasiekimas.

12 straipsnis

Biudžeto vykdymo vidaus kontrolė

1. Agentūros biudžetas vykdomas taikant efektyvią ir veiksmingą vidaus kontrolę.
2. Agentūros biudžeto vykdymo tikslais vidaus kontrolė apibrėžiama kaip visuose valdymo lygmenyse vykdomas procesas, kurio paskirtis – suteikti pakankamą užtikrinimą, kad bus pasiekti šie tikslai:
 - a) operacijų efektyvumas, veiksmingumas ir ekonomiškumas;
 - b) ataskaitų teikimo patikimumas;
 - c) turto ir informacijos apsauga;
 - d) sukčiavimo ir pažeidimų prevencija, nustatymas, ištaisymas ir tolesni veiksmai;
 - e) tinkamas rizikos, susijusios su pagrindinių operacijų teisėtumu ir tvarkingumu, valdymas.
3. Efektyvi ir veiksminga vidaus kontrolė grindžiama geriausia tarptautine praktika ir visų pirma apima Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012⁽¹⁾ 32 straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatytus elementus, atsižvelgiant į Agentūros struktūrą ir dydį, jai pavestų užduočių pobūdį, sumas ir susijusią finansinę ir veiklos riziką.

⁽¹⁾ 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių ir kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 (OL L 298, 2012 10 26, p. 1).

13 straipsnis

Skaidrumo principas

1. Agentūros biudžetas sudaromas ir įgyvendinamas ir ataskaitos pateikiamos laikantis skaidrumo principo.
2. Vadovaujantis Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 35 straipsnio 3 dalimi, priimtas Agentūros biudžetas, įskaitant etatų planą, ir taisomieji biudžetai paskelbiami Agentūros interneto svetainėje per keturias savaites nuo jų priėmimo.

III ANTRAŠTINĖ DALIS

BENDRAJAM BIUDŽETUI TAIKOMOS NUOSTATOS

1 SKYRIUS

Finansų planavimas

14 straipsnis

Bendrasis biudžetas

1. Ne vėliau kaip kiekvienų metų kovo 31 d. Agentūros vadovas Valdancijai tarybai pateikia ateinančių metų bendrojo biudžeto projekto preliminarią sąmatą.
2. Ne vėliau kaip kiekvienų metų birželio 30 d. Agentūros vadovas Valdancijai tarybai pateikia peržiūrėtą ateinančių metų bendrojo biudžeto projekto preliminarią sąmatą kartu su trejų metų planavimo programos projektu.
3. Ne vėliau kaip kiekvienų metų rugsėjo 30 d. Agentūros vadovas Valdancijai tarybai pateikia bendrojo biudžeto projektą kartu su trejų metų planavimo programos projektu. Projektą sudaro:
 - a) asignavimai, laikomi reikalingais:
 - i) Agentūros veiklos, personalo ir posėdžių išlaidoms padengti;
 - ii) išorės konsultacijoms, kurios yra esminės Agentūros užduočių vykdymui, ypač operatyvinės analizės konsultacijoms, pirkti ir specialiai veiklai, vykdomai visų dalyvaujančių valstybių bendrai naudai, vykdyti;
 - b) išlaidoms padengti būtinų pajamų prognozė.
4. Valdancioji taryba siekia užtikrinti, kad 3 dalies a punkto ii papunktyje nurodyti asignavimai sudarytų didelę 3 dalyje nurodytų bendrų asignavimų dalį. Tie asignavimai atspindi tikrus poreikius ir leidžia Agentūrai atlikti operatyvinį vaidmenį.
5. Prie bendrojo biudžeto projekto pridedami išsamūs pagrindimai ir personalo etatų planas.
6. Valdancioji taryba gali vieningai nuspręsti, kad bendrojo biudžeto projektas dar turi apimti konkretų projektą ar programą, kai tai aiškiai daroma visų dalyvaujančių valstybių narių bendrai naudai.
7. Asignavimai klasifikuojami pagal antraštines dalis ir skyrius, grupuojant išlaidas pagal rūšį ar paskirtį ir, jei reikia, dalijami į straipsnius.
8. Kiekvienoje antraštinėje dalyje gali būti skyrius „Laikinieji asignavimai“. Tie asignavimai įrašomi, jei dėl rimtų priežasčių nežinomas reikalingų asignavimų dydis ar įrašytų asignavimų įgyvendinimo apimtys.

9. Pajamas sudaro:

- a) dalyvaujančių valstybių narių mokami įnašai, pagrįsti bendrųjų nacionalinių pajamų (BNP) dydžiu;
- b) kitos pajamos, įskaitant atskaitymus iš personalo atlyginimo ir palūkanas už lėšas Agentūros banko sąskaitose.

Bendrojo biudžeto projekte turi būti eilutės asignuotosioms pajamoms ir, kai įmanoma, turi būti nurodyta numatyta suma.

10. Valdančioji taryba bendrojo biudžeto projektą vieningai priima ne vėliau kaip kiekvienų metų gruodžio 31 d. Priimant projektą, Valdančiajai tarybai pirmininkauja Agentūros vadovas arba jo paskirtas atstovas, arba jo tam pakviestas Valdančiosios tarybos narys. Vyriausiasis pareigūnas paskelbia, kad biudžetas yra priimtas, ir praneša apie tai dalyvaujančioms valstybėms narėms.

11. Jeigu finansinių metų pradžioje bendrojo biudžeto projektas nepriimtas, suma, lygi ne daugiau kaip vienai dvyliktajai praėjusių finansinių metų biudžeto asignavimų daliai, gali būti išleista kiekvieną mėnesį pagal bet kurią biudžeto skyrių ar kitą poskyrį. Tačiau ta tvarka nesuteikia Agentūrai teisės disponuoti asignavimais, viršijančiais vieną dvyliktąją dalį asignavimų, numatytų bendrojo biudžeto projekte jį rengiant. Remdamasi vyriausiojo pareigūno pasiūlymu, Valdančioji taryba kvalifikuota balsų dauguma gali leisti didesnes nei vienos dvyliktosios dalies išlaidas, jeigu bendrieji biudžeto asignavimai tiems finansiniams metams neviršija ankstesnių finansinių metų asignavimų. Vyriausiasis pareigūnas gali pareikalauti įnašų, būtinų padengti pagal šią nuostatą leistus asignavimus, kurie sumokami per 30 dienų nuo įnašų pareikalavimo išsiuntimo.

15 straipsnis

Taisomasis biudžetas

1. Jei yra neišvengiamų, išimtinių ar nenumatytų aplinkybių, vyriausiasis pareigūnas Valdančiajai tarybai gali pateikti taisomojo biudžeto projektą.
2. Taisomojo biudžeto projektas sudaromas, pateikiamas ir priimamas bei apie jo priėmimą pranešama laikantis tos pačios tvarkos, kuri taikoma bendrajam biudžetui. Valdančioji taryba veikia deramai atsizvelgdama į skubumą tomis aplinkybėmis.

2 SKYRIUS

Finansų pareigūnai ir biudžeto vykdymas pagal patikimo finansų valdymo principą

16 straipsnis

Leidimus suteikiančio pareigūno įgaliojimai ir pareigos

1. Leidimus suteikiančio pareigūno pareigas atlieka vyriausiasis pareigūnas. Leidimus suteikiantis pareigūnas bendrąjį biudžetą vykdo pagal šias finansines taisykles ir patikimo finansų valdymo principą savo atsakomybe ir neviršydamas leistinų asignavimų. Leidimus suteikiantis pareigūnas atsako už tai, kad būtų laikomasi teisėtumo ir tvarkingumo reikalavimų.
2. Vyriausiasis pareigūnas gali perduoti biudžeto vykdymo įgaliojimus Agentūros darbuotojams, kuriems taikomas Tarybos sprendimas (ES) 2016/1351 ⁽¹⁾ (toliau – Agentūros tarnybos nuostatai), laikantis šiose finansinėse taisyklėse nustatytų sąlygų. Taip įgalioti asmenys gali veikti tik neviršydami jiems aiškiai suteiktų įgaliojimų.

⁽¹⁾ 2016 m. rugpjūčio 4 d. Tarybos sprendimas (ES) 2016/1351 dėl Europos gynybos agentūros tarnybos nuostatų, kuriuo panaikinamas Sprendimas 2004/676/EB (žr. šio Oficialiojo leidinio p. 1).

3. Sudarant sutartis galima pavesti išoriniams subjektams arba institucijoms techninės kompetencijos užduotis ir administracinius, parengiamuosius arba pagalbinius darbus, nesusijusius su viešosios valdžios funkcijų vykdymu arba veikimu savo nuožiūra.

4. Vyriausiasis pareigūnas, deramai atsižvelgęs į riziką, susijusią su valdymo sąlygomis ir finansuojamo veiksmo pobūdžiu, pasiūlo Valdančiajai tarybai ir įdiegia organizacinę struktūrą ir vidaus kontrolės sistemas, tinkamas jo pareigoms atlikti. Tokia struktūra ir sistemos sukuriama remiantis rizikos analize, kurioje atsižvelgiama į jų ekonominį veiksmingumą.

Valdančioji taryba duoda pritarimą sprendimams, susijusiems su Agentūros organizacine struktūra.

Vyriausiasis pareigūnas gali sukurti eksperto ir patarėjo, kurie padėtų jam kontroliuoti su jo veikla susijusią riziką, pareigybę.

5. Leidimus suteikiantis pareigūnas su atliktomis operacijomis susijusius patvirtinamuosius dokumentus saugo penkerius metus nuo Agentūrai skirto sprendimo, kuriuo patvirtinama, kad atitinkamų metų bendrasis biudžetas įvykdytas, priėmimo dienos.

6. Tvarcant asmens duomenis taikomas Sprendimo (BUSP) 2015/1835 31 straipsnis.

17 straipsnis

Ex ante kontrolė

1. Kiekvienai operacijai taikoma bent *ex ante* kontrolė, pagrįsta dokumentų tikrinimu ir turimais jau atliktos kontrolės, susijusios su operacijos veiklos ir finansiniais aspektais, rezultatais.

Ex ante kontrolė apima operacijos pradėjimą ir patikrinimą.

Operacijos pradėjimas ir patikrinimas yra atskiros funkcijos.

2. Operacijos pradėjimas suprantamas kaip visos operacijos, kurios sudaro parengiamąjį etapą priimant aktus, kuriais vykdomas Agentūros biudžetas.

3. Operacijos *ex ante* patikrinimas suprantamas kaip visos *ex ante* patikros, kurias organizuoja leidimus suteikiantis pareigūnas, norėdamas patikrinti veiklos ir finansinius aspektus. Konkrečios operacijos atveju patikrinimą atlieka ne tie patys darbuotojai, kurie operaciją pradėjo.

4. Vykdamt *ex ante* kontrolę, tikrinamas prašomų patvirtinamųjų dokumentų ir kitos turimos informacijos ryšys.

Ex ante kontrolės dažnumą ir intensyvumą nustato leidimus suteikiantis pareigūnas, atsižvelgdamas į rizikos ir ekonominio veiksmingumo aspektus. Iškilus abejonių, už atitinkamo mokėjimo tvirtinimą atsakingas leidimus suteikiantis pareigūnas prašo papildomos informacijos arba vykdo kontrolę vietoje, kad gautų pakankamą užtikrinimą, kuris yra *ex ante* kontrolės dalis.

Ex ante kontrolės tikslas – įsitikinti, kad:

- a) išlaidos ir pajamos yra tvarkingos ir atitinka taikomas nuostatas;
- b) taikomas 11 straipsnyje nustatytas patikimo finansų valdymo principas.

Vykdamą kontrolę, keli atskiri panašūs sandoriai, susiję su įprastomis išlaidomis, skirtomis atlyginimams, pensijoms, komandiruočių išlaidoms ir medicininėms išlaidoms grąžinti, leidimus suteikiančio pareigūno gali būti vertinami kaip viena operacija.

18 straipsnis

Ex post kontrolė

1. Leidimus suteikiantis pareigūnas gali įvesti *ex post* kontrolę, kad patikrintų operacijas, kurios jau buvo patvirtintos atlikus *ex ante* kontrolę. Tokia kontrolė gali būti vykdoma atrankos būdu atsižvelgiant į riziką.

Ex post kontrolė gali būti vykdoma remiantis dokumentais ir tam tikrais atvejais vietoje.

2. *Ex post* kontrolę vykdo ne tie patys darbuotojai, kurie atsakingi už *ex ante* kontrolę. Už *ex post* kontrolę atsakingi darbuotojai turi būti nepavaldūs darbuotojams, atsakingiems už *ex ante* kontrolę.

Darbuotojai, atsakingi už finansinių operacijų valdymo kontrolę, turi turėti būtinus profesinius įgūdžius.

19 straipsnis

Metinių ataskaitų teikimas

Leidimus suteikiantis pareigūnas teikia Valdančiajai tarybai metines savo pareigų vykdymo ataskaitas. Šiuo tikslu vyriausiasis pareigūnas, laikydamasis 44 straipsnyje nustatytų terminų, teikia Agentūros metines ataskaitas.

Agentūros metines ataskaitas sudaro skirtingos dalys, visų pirma:

- a) veiklos ataskaita, kurioje aprašomi svarbiausi finansinių metų aspektai;
- b) finansinės ataskaitos;
- c) biudžeto vykdymo ataskaita.

Galutinės ataskaitos pateikiamos kartu su apskaitos pareigūno parengtu aiškinamuoju raštu, kuriame jis pareiškia, kad metinės ataskaitos parengtos pagal taikytinus apskaitos principus, taisykles ir metodus.

Galutinėse ataskaitose pateikiama finansinė ir valdymo informacija, įskaitant kontrolės rezultatus, pareiškiant kad, išskyrus atvejus, kai su apibrėžtomis pajamų ir išlaidų sritimis susijusiose išlygose nurodyta kitaip, vyriausiasis pareigūnas yra pakankamai užtikrintas, kad:

- a) ataskaitoje pateikta informacija yra tikra ir teisinga;
- b) ataskaitoje nurodytai veiklai skirti ištekliai panaudoti numatytu tikslu laikantis patikimo finansų valdymo principo;
- c) nustatytomis kontrolės procedūromis užtikrinamos būtinos garantijos, susijusios su pagrindinių operacijų teisėtumu ir tvarkingumu. Veiklos ataskaitoje nurodomi operacijų rezultatai remiantis nustatytais tikslais, su tomis operacijomis susijusi rizika, suteiktų išteklių panaudojimas ir vidaus kontrolės sistemų veiksmingumas bei efektyvumas, įskaitant su kontrole susijusių išlaidų ir naudos bendrą įvertinimą.

20 straipsnis

Finansinė ataskaita

1. Finansinėse ataskaitose sumos nurodomos eurai, ir jas sudaro:
 - a) balansas ir pelno ir nuostolio ataskaita, kuriuose rodomas visas turtas ir įsipareigojimai, finansinė padėtis ir ekonominis rezultatas praėjusių metų gruodžio 31 d.; jie pateikiami pagal 39 straipsnyje nurodytas apskaitos taisykles;
 - b) pinigų srautų ataskaita, kurioje rodomos per metus gautos ir išmokėtos sumos ir galutinė išdo padėtis;
 - c) grynojo turto pokyčių ataskaita, kurioje pateikiama rezervų ir sukauptų rezultatų judėjimo per metus apžvalga.
2. Finansinių ataskaitų aiškinamuosiuose raštuose papildoma ir paaiškinama informacija, pateikta 1 dalyje nurodytose ataskaitose, ir pateikiama visa papildoma informacija, kurios reikalaujama pagal tarptautiniu mastu pripažintą apskaitos praktiką, kai tokia informacija yra svarbi Agentūros veiklai.

21 straipsnis

Biudžeto vykdymo ataskaita

Agentūros biudžeto vykdymo ataskaita apima bendrąjį biudžetą, su *ad hoc* veikla susijusius biudžetus ir papildomas pajamas; sumos toje ataskaitoje nurodomos eurai. Biudžeto vykdymo ataskaitos struktūra yra tokia pat kaip ir biudžeto.

Ją sudaro:

- a) ataskaita, kurioje pateikiami apibendrinti tų metų visų biudžeto pajamų ir išlaidų operacijų duomenys;
- b) aiškinamieji raštai, kuriais papildoma ir paaiškinama toje ataskaitoje pateikta informacija.

22 straipsnis

Agentūros finansinių interesų apsauga

1. Jei finansų valdymo ir sandorių kontrolės veikloje dalyvaujantis darbuotojas mano, kad sprendimas, kurį jo viršininkas reikalauja vykdyti arba jam pritarti, yra neteisėtas arba neatitinka patikimo finansų valdymo principų ar profesinių taisyklių, kurių iš to darbuotojo reikalaujama laikytis, jis apie tai raštu praneša vyriausiajam pareigūnui, kuris taip pat atsako raštu. Jei vyriausiasis pareigūnas nesiima veiksmų arba patvirtina pradinį sprendimą ar nurodymą ir darbuotojas mano, kad toks patvirtinimas nėra pagrįstas atsakymas į jam rūpimą klausimą, darbuotojas raštu informuoja Agentūros vadovą.

2. Apie neteisėtos veiklos, sukčiavimo arba korupcijos, kurie gali pakenkti Agentūros arba jos narių interesams, atvejus darbuotojas praneša institucijoms ir įstaigoms, nurodytoms taikytinuose teisės aktuose. Auditorių kolegija ir visi išorės auditoriai, atliekantys Agentūros finansinius auditus, informuoja leidimus suteikiantį pareigūną apie visus įtariamus neteisėtos veiklos, sukčiavimo arba korupcijos, kurie gali pakenkti Agentūros arba jos narių interesams, atvejus.

23 straipsnis

Apskaitos pareigūnas

1. Valdančioji taryba paskiria apskaitos pareigūną, kuriam taikomi Agentūros tarnybos nuostatai ir kuris yra visiškai nepriklausomas vykdydamas savo pareigas Agentūroje ir yra atsakingas Valdančiajai tarybai. Apskaitos pareigūnas Agentūroje yra atsakingas už:

- a) tinkamą mokėjimų vykdymą, pajamų surinkimą ir nustatytų gautinų sumų susigrąžinimą;
- b) ataskaitų saugojimą, rengimą ir teikimą pagal šios antraštinės dalies 6 skyrių bei 19, 20 ir 21 straipsnius;
- c) apskaitos taisyklių ir sąskaitų plano įgyvendinimą pagal šios antraštinės dalies 6 skyrių;
- d) leidimus suteikiančio pareigūno nustatytą apskaitos informacijos teikimo arba pagrindimo sistemų tvirtinimą; šiuo atžvilgiu apskaitos pareigūnas įgaliotas bet kuriuo metu patikrinti atitiktį patvirtinimo kriterijams;
- e) išdo valdymą.

2. Apskaitos pareigūnas iš leidimus suteikiančio pareigūno gauna visą informaciją, kuri yra būtina ataskaitoms, teisingai ir objektyviai parodančioms Agentūros finansinę padėtį ir biudžeto vykdymą, parengti. Leidimus suteikiantis pareigūnas užtikrina šios informacijos patikimumą.

3. Prieš vyriausiajam pareigūnui patvirtinant sąskaitas, jas pasirašo apskaitos pareigūnas, patvirtindamas, kad jis pagrįstai įsitikinęs, jog jose teisingai ir objektyviai atspindėta Agentūros finansinė padėtis.

Pirmoje pastraipoje nurodytu tikslu apskaitos pareigūnas patikrina, kad ataskaitos būtų parengtos pagal 39 straipsnyje nurodytas apskaitos taisykles ir kad jose būtų nurodytos visos pajamos ir išlaidos.

Leidimus suteikiantis pareigūnas arba jo įgaliotieji asmenys lieka visiškai atsakingi už tinkamą lėšų, kurias jie valdomo panaudojimą, jų kontroliuojamų išlaidų teisėtumą ir tvarkingumą ir apskaitos pareigūnui perduodamos informacijos išsamumą ir tikslumą.

Apskaitos pareigūnas yra įgaliotas patikrinti gautą informaciją ir atlikti bet kokius papildomus patikrinimus, kurie, jo nuomone, būtini, kad būtų galima pasirašyti ataskaitas.

Apskaitos pareigūnas prireikus daro išlygas, tiksliai paaiškindamas tokių išlygų pobūdį ir taikymo sritį.

Atsižvelgiant į 4 dalį, tik apskaitos pareigūnas yra įgaliotas tvarkyti pinigus ir pinigų ekvivalentus. Apskaitos pareigūnas atsakingas už jų saugojimą.

4. Vykdydamas savo pareigas apskaitos pareigūnas gali, vadovaudamasis Agentūros finansinėmis taisyklėmis, pavesti tam tikras užduotis darbuotojams, kuriems taikomi Agentūros tarnybos nuostatai, kai tai yra būtina jo pareigoms atlikti.

5. Nedarant poveikio drausminėms priemonėms, Valdančioji taryba gali bet kuriuo metu laikinai ar visam laikui nušalinti apskaitos pareigūną nuo pareigų. Tokiu atveju Valdančioji taryba skiria laikinąjį apskaitos pareigūną.

24 straipsnis

Finansų pareigūnų atsakomybė

1. 16–26 straipsniais nedaromas poveikis jokiai galimai finansų pareigūnų baudžiamajai atsakomybei, numatytai taikomoje nacionalinėje teisėje ir galiojančiose nuostatose dėl Agentūros finansinių interesų apsaugos ir dėl kovos su Sąjungos arba valstybių narių pareigūnų korupcija.
2. Kiekvienam leidimus suteikiančiam pareigūnui ir apskaitos pareigūnui gali būti taikoma drausminė priemonė ir iš jo gali būti reikalaujama sumokėti kompensaciją, kaip nustatyta Agentūros tarnybos nuostatuose. Neteisėtos veiklos, sukčiavimo arba korupcijos atveju, kuris gali pakenkti Agentūros arba jos narių interesams, klausimas perduodamas taikytiniais teisės aktais paskirtoms institucijoms ir įstaigoms, visų pirma Europos kovos su sukčiavimu tarnybai (OLAF).
3. Iš bet kurio darbuotojo galima pareikalauti visiškai arba iš dalies atlyginti žalą, padarytą Agentūrai dėl sunkaus nusižengimo einant savo pareigas ar su jomis susijusio sunkaus nusižengimo. Paskyrimų tarnyba priima pagrįstą sprendimą atlikusi taikytinuose teisės aktuose nustatytus drausminių klausimų formalumus.
4. Leidimus suteikiančių pareigūnų atsakomybės atžvilgiu taikomos Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 73 straipsnio 1 ir 2 dalys.

25 straipsnis

Interesų konfliktas

1. III antraštinės dalies 2 skyriuje apibrėžti finansų pareigūnai ir kiti biudžeto vykdymo ir valdymo, įskaitant parengiamuosius veiksmus, taip pat audito arba kontrolės veikloje dalyvaujantys asmenys nesiima jokių veiksmų, dėl kurių gali kilti jų ir Agentūros interesų konfliktas.

Jei toks pavojus kyla, atitinkamas asmuo susilaiko nuo tokių veiksmų ir perduoda klausimą svarstyti vyriausiajam pareigūnui, kuris raštu patvirtina, ar interesų konfliktas egzistuoja. Atitinkamas asmuo taip pat informuoja savo tiesioginį vadovą. Jei tas pareigūnas yra vyriausiasis pareigūnas, jis privalo perduoti klausimą Agentūros vadovui.

Jei nustatoma, kad interesų konfliktas egzistuoja, atitinkamas asmuo privalo nutraukti bet kokią su tuo klausimu susijusią veiklą. Vyriausiasis pareigūnas arba, kai interesų konfliktas susijęs su vyriausiuoju pareigūnu, Agentūros vadovas imasi tolesnių reikiamų veiksmų.

2. 1 dalyje minimas interesų konfliktas konstatuojamas tais atvejais, kai dėl priešasčių, susijusių su šeima, emociniu gyvenimu, politine arba pilietine priklausomybe, ekonominiais interesais arba kitais su gavėju turimais bendrais interesais, kyla pavojus, kad 1 dalyje nurodytas finansų pareigūnas arba kitas asmuo nebegalės nešališkai ir objektyviai atlikti savo pareigų.

26 straipsnis

Pareigų atskyrimas

Leidimus suteikiančio pareigūno ir apskaitos pareigūno pareigos yra atskirtos ir nesidubliuoja.

3 SKYRIUS

Vidaus auditas

27 straipsnis

Vidaus auditoriaus skyrimas, įgaliojimai ir pareigos

1. Agentūra turi vidaus audito funkciją, kuri vykdoma laikantis atitinkamų tarptautinių standartų.
2. Vidaus auditorius negali būti nei leidimus suteikiantis pareigūnas, nei apskaitos pareigūnas.
3. Vidaus auditoriai pataria Agentūrai rizikos valdymo klausimais, teikdami nepriklausomas nuomones dėl valdymo ir kontrolės sistemų kokybės bei rekomendacijas dėl operacijų vykdymo sąlygų tobulinimo ir patikimo finansų valdymo skatinimo.

Vidaus auditorius visų pirma atsakingas už:

- a) vidaus valdymo sistemų tinkamumo ir efektyvumo ir departamentų veiklos įgyvendinant programas ir veiksmus, atsižvelgiant į su jais susijusią riziką, vertinimą;
 - b) vidaus kontrolės ir audito sistemų, taikomų kiekvienai biudžeto vykdymo operacijai, veiksmingumo ir efektyvumo vertinimą.
4. Vykdydamas savo pareigas, vidaus auditorius atlieka visos Agentūros veiklos ir visų departamentų auditą. Vidaus auditoriui prieinama visa, be jokių apribojimų informacija, kurios jam reikia savo pareigoms atlikti. Vidaus auditorius atsižvelgia į vyriausiojo pareigūno metinę ataskaitą ir visą kitą nurodytą informaciją.
 5. Vidaus auditorius parengia metinį audito planą ir jį pateikia vyriausiajam pareigūnui.
 6. Vidaus auditorius atsižvelgia į leidimus suteikiančio pareigūno pagal 19 straipsnį teikiamą ataskaitą ir visą kitą nurodytą informaciją.
 7. Vidaus auditorius praneša vyriausiajam pareigūnui savo nustatytus faktus ir rekomendacijas.

Vidaus auditorius praneša ir apie visus šiuos atvejus, kai:

- nesiiimta šalinti didelės rizikos ir neatsižvelgta į rekomendacijas,
- smarkiai vėluojama įgyvendinti ankstesniais metais pateiktas rekomendacijas.

Vyriausiasis pareigūnas užtikrina nuolatinę audito rekomendacijų įgyvendinimo stebėseną.

Kiekvienais metais vyriausiasis pareigūnas Valdancijai tarybai siunčia pranešimą, apibendrinantį atliktų vidaus auditų skaičių ir rūšis, pateiktas rekomendacijas ir veiksmus, kurių imtasi pagal tas rekomendacijas. Valdancioji taryba išnagrinėja informaciją ir patikrina, ar rekomendacijos buvo visiškai ir laiku įgyvendintos.

8. Agentūra užtikrina, kad vidaus auditoriaus kontaktiniai duomenys būtų prieinami visiems fiziniams ar juridiniams asmenims, dalyvaujantiems išlaidų operacijų veikloje, kad būtų galima konfidencialiai kreiptis į vidaus auditorių.

9. Vidaus auditoriaus ataskaitos ir nustatyti faktai visuomenei prieinami tik po to, kai vidaus auditorius patvirtina veiksmus, kurių imtasi rekomendacijoms įgyvendinti.

28 straipsnis

Vidaus auditoriaus nepriklausomumas

Vidaus auditoriaus nepriklausomumas, vidaus auditoriaus atsakomybė už veiksmus, kurių jis ėmėsi atlikdamas savo pareigas, ir vidaus auditoriaus teisė pateikti ieškinį Europos Sąjungos Teisingumo Teismui apibrėžiami pagal Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 100 straipsnį.

4 SKYRIUS

Pajamų ir išlaidų operacijos

29 straipsnis

Pajamų vykdymas

1. Pajamų vykdymas – tai gautinų sumų sąmatų rengimas, susigrąžintinų sumų nustatymas ir nepagrįstai išmokėtų sumų susigrąžinimas. Pajamų vykdymas apima ir galimybę prirėkus atsisakyti teisės į grąžintinas sumas.
2. Klaidingai išmokėtos sumos susigrąžinamos.

Jei suma faktiškai negrąžinama iki debetiniame dokumente nurodyto termino, apskaitos pareigūnas informuoja apie tai leidimus suteikiantį pareigūną ir nedelsdamas pradeda susigrąžinimo procedūrą teisinėmis priemonėmis, įskaitant atitinkamais atvejais susigrąžinimą tarpuskaitymo būdu, o jei tai neįmanoma – priverstinai.

Kai leidimus suteikiantis pareigūnas ketina visiškai arba iš dalies atsisakyti teisės susigrąžinti nustatytą gautiną sumą, jis užtikrina, kad toks atsisakymas yra deramas ir atitinka patikimo finansų valdymo ir proporcingumo principus. Atsisakymo sprendimas pagrindžiamas. Atsisakymo sprendime konstatuojama, kad buvo imtasi veiksmų susigrąžinimui užtikrinti, ir nurodomi teisiniai bei faktiniai aspektai, kuriais grindžiamas sprendimas.

Apskaitos pareigūnas sudaro susigrąžintinų sumų sąrašą. Agentūros teisės į grąžintinas sumas sąrašė grupuojamos pagal vykdomojo rašto sumoms išieškoti išdavimo datą. Apskaitos pareigūnas taip pat nurodo sprendimus visiškai arba iš dalies atsisakyti teisės susigrąžinti nustatytas sumas. Sąrašas pridedamas prie Agentūros metinių ataskaitų.

3. Nuo bet kokios debetiniame dokumente nurodytos nustatyto laiku negrąžintos skolos skaičiuojamos palūkanos pagal Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 1268/2012 ⁽¹⁾ 83 straipsnį.
4. Agentūros teisėms į trečiųjų šalių grąžintinas sumas bei trečiųjų šalių teisėms į Agentūros grąžintinas sumas taikomas penkerių metų senaties terminas.

⁽¹⁾ 2012 m. spalio 29 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 1268/2012 dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių taikymo taisyklių (OL L 362, 2012 12 31, p. 1).

30 straipsnis

Valstybių narių įnašas į agentūros bendrąjį biudžetą

1. Įnašai, kai taikomas BNP dydis, nustatomi taip:
 - a) kai taikomas BNP dydis, įnašų paskirstymas įnašus teikti privalančioms valstybėms narėms nustatomas pagal bendrojo nacionalinio produkto dydį, kaip nurodyta Europos Sąjungos sutarties 41 straipsnio 2 dalyje, ir pagal Tarybos sprendimą 2007/436/EB, Euratomas ⁽¹⁾ arba pagal bet kurį kitą sprendimą, kuriuo jis gali būti pakeistas;
 - b) kiekvieno įnašo apskaičiavimui naudojami duomenys, išdėstyti prie naujausio Sąjungos biudžeto pridėtos lentelės „Bendrojo biudžeto finansavimo suvestinė pagal nuosavų išteklių rūšis ir pagal valstybes nares“ skiltyje „BNP nuosavi ištekliai“. Kiekvienos įnašą teikti privalančios valstybės narės įnašas yra proporcingas tos valstybės narės BNP daliai įnašus teikti privalančių valstybių narių bendrame sudėtiname BNP.
2. Įnašų mokėjimo tvarkaraštis yra toks:
 - a) Agentūros bendrajam biudžetui finansuoti skirtus įnašus dalyvaujančios valstybės narės sumoka trimis lygiomis dalimis ne vėliau kaip atitinkamų finansinių metų kovo 15 d., birželio 15 d. ir spalio 15 d. Agentūra išsiunčia įnašų pareikalavimo laiškus dalyvaujančioms valstybėms narėms ne vėliau kaip likus 60 dienų iki dalinių mokėjimų terminų;
 - b) priėmus taisomąjį biudžetą, reikiamus įnašus dalyvaujančios valstybės narės sumoka per 60 dienų nuo įnašų pareikalavimo išsiuntimo;
 - c) kiekviena valstybė narė sumoka su savo įnašo mokėjimu susijusius banko mokesčius;
 - d) jei iki lapkričio 30 d. metinis biudžetas nepatvirtinamas, Agentūra valstybės narės prašymu gali pateikti tai valstybei narei individualų laikiną įnašų pareikalavimą, pagal kurį įmoką reikia sumokėti per 60 dienų nuo įnašų pareikalavimo išsiuntimo.

Jei mokėjimas atliekamas iki nustatyto termino ir Agentūra jį gauna praėjus ne daugiau kaip 10 dienų nuo termino pabaigos, palūkanos, kaip nustatyta 29 straipsnio 3 dalyje, Agentūrai nemokamos. Kai sumokėti vėluojama daugiau nei 10 dienų, delspinigiai mokami už visą vėlavimo laikotarpį.

31 straipsnis

Išlaidų vykdymas

1. Vykdydamas išlaidas, leidimus suteikiantis pareigūnas prisiima biudžetinius išsipareigojimus ir teisinius išsipareigojimus, tvirtina išlaidas, suteikia leidimus vykdyti mokėjimus ir imasi preliminarių priemonių asignavimams vykdyti.
2. Biudžetinis išsipareigojimas – tai operacija, kuria rezervuojamas asignavimas, būtinas būsimiems mokėjimams vykdant teisinius išsipareigojimus padengti. Teisinis išsipareigojimas – tai veiksmas, kuriuo leidimus suteikiantis pareigūnas prisiima arba nustato išsipareigojimą, dėl kurio yra mokamos lėšos. Biudžetinius išsipareigojimus ir teisinius išsipareigojimus priima tas pats leidimus suteikiantis pareigūnas, išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus.

Biudžetiniai išsipareigojimai priklauso vienai iš šių kategorijų:

- a) individualus – biudžetinis išsipareigojimas yra individualus, kai yra žinomas naudos gavėjas ir išlaidų suma;

⁽¹⁾ 2007 m. birželio 7 d. Tarybos sprendimas 2007/436/EB, Euratomas dėl Europos Bendrijų nuosavų išteklių sistemos (OL L 163, 2007 6 23, p. 17).

- b) bendras – biudžetinis įsipareigojimas yra bendras, kai bent vienas iš elementų, būtinų individualiam įsipareigojimui nustatyti, dar yra nežinomas;
- c) preliminarus – biudžetinis įsipareigojimas yra preliminarus, kai jis yra skirtas įprastoms administracinėms išlaidoms padengti ir kai jo suma arba galutiniai gavėjai nėra konkrečiai žinomi.

Biudžetiniai įsipareigojimai veiksams, kurie tęsiasi daugiau kaip vienus finansinius metus, gali būti suskaidyti į per keletą metų mokamas metines dalis tik tuo atveju, kai taip yra numatyta pagrindiniame akte arba kai jie yra susiję su administracinėmis išlaidomis.

3. Kiekvienas išlaidų punktas turi būti priskirtas įsipareigojimui, patvirtintas, jam turi būti suteiktas leidimas ir jis turi būti išmokėtas.

Išlaidų patvirtinimas yra veiksmas, kuriuo leidimus suteikiantis pareigūnas:

- a) patikrina kreditoriaus teisės buvimą;
- b) nustato arba patikrina reikalavimo tikrumą ir jo sumą;
- c) patikrina sąlygas, kuriomis turi būti atliktas mokėjimas.

Leidimas daryti išlaidas – tai veiksmas, kuriuo leidimus suteikiantis pareigūnas, įsitikinęs, kad asignavimai turimi, nurodo apskaitos pareigūnui sumokėti patvirtintą išlaidų sumą.

4. Kiekvienai priemonei, dėl kurios gali atsirasti iš Agentūros biudžeto padengiamų išlaidų, leidimus suteikiantis pareigūnas, prieš prisiimdamas teisinį įsipareigojimą trečiosioms šalims, prisiima biudžetinį įsipareigojimą.

5. Agentūros trejų metų planavimo programos pirmais metais Valdančioji taryba suteikia leidimą dėl Agentūros veiklos išlaidų pagal jos vykdomą veiklą su sąlyga, kad būtų aiškiai nustatyti šioje dalyje nurodyti elementai.

Planavimo programa apima išsamius tikslus ir numatomus rezultatus. Į ją taip pat įtraukiamas veiksmo (-ų), kurį (kuriuos) ketinama finansuoti, aprašymas ir nurodoma kiekvienam veiksmui skirta suma.

Visi esminiai Agentūros trejų metų planavimo programos pirmų metų pakeitimai priimami taikant tą pačią procedūrą kaip ir pirminei planavimo programai.

Valdančioji taryba gali įgalioti Agentūros leidimus suteikiantį pareigūną atlikti neesminius planavimo programos pakeitimus.

32 straipsnis

Terminai

Mokėjimai išlaidoms padengti turi būti atliekami laikantis terminų, nurodytų Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 92 straipsnyje ir Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 1268/2012 111 straipsnyje ir jais vadovaujantis.

5 SKYRIUS

Biudžeto vykdymas

33 straipsnis

Viešieji pirkimai

1. Viešiesiems pirkimams taikoma Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 V antraštinė dalis ir Deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 1268/2012, atsižvelgiant į šio straipsnio 2 ir 3 dalis.

2. Sutartims, kurių vertė yra nuo 60 000 EUR iki ribų, nustatytų Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 118 straipsnyje, gali būti taikoma Deleguotajame reglamente (ES) Nr. 1268/2012 nustatyta mažos vertės sutartims, kurių suma neviršija 60 000 EUR, taikoma tvarka.

3. Agentūra, netaikydama viešųjų pirkimų procedūros, gali su Europos Komisija, tarpinstitucinėmis įstaigomis, Europos Sąjungos įstaigų vertimo centru, įsteigtu Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2965/94 ⁽¹⁾, ir kitomis Sąjungos įstaigomis sudaryti sutartį dėl prekių tiekimo, paslaugų teikimo ar pastarųjų atliekamų darbų vykdymo.

34 straipsnis

Bendri viešieji pirkimai

1. Agentūra jos prašymu gali būti nurodyta kaip perkančioji organizacija skiriant Komisijos arba tarpinstitucines sutartis ir skiriant kitų Sąjungos įstaigų ar agentūrų sutartis.

2. Vykdam bendradarbiavimo veiklą su valstybėmis narėmis, pavyzdžiui, veiklą, kuri nurodyta Sprendimo (BUSP) 2015/1835 IV skyriuje, Agentūra gali taikyti bendrų viešųjų pirkimų procedūras.

3. Tuo atveju, kai Agentūra ir vienos ar kelių valstybių narių perkančiosios organizacijos taiko bendrų viešųjų pirkimų procedūrą, taikomos Agentūrai galiojančios procedūrinės nuostatos.

Kai vienos ar kelių valstybių narių perkančiosioms organizacijoms priklausanti arba jų valdoma dalis sudaro 50 % arba daugiau bendros numatomos sutarties vertės arba kitais tinkamai pagrįstais atvejais taikomos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/24/ES ⁽²⁾, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/81/EB ⁽³⁾ ar bet kurio kito Sąjungos teisės akto, kuris gali būti taikomas atsižvelgiant į atitinkamą dalyką, procedūrinės taisyklės.

4. Kad būtų patenkinti Agentūros administraciniai poreikiai, ji gali taikyti bendrų viešųjų pirkimų procedūras kartu su priimančiosios valstybės narės perkančiosiomis organizacijomis. Tokiu atveju Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 1268/2012 133 straipsnis taikomas *mutatis mutandis*.

35 straipsnis

Ekspertai

Ekspertams atrinkti Agentūra gali taikyti Deleguotojo Reglamento (ES) Nr. 1268/2012 287 straipsnio nuostatas, atsižvelgdama į programos, kurios įgyvendinimas yra patikėtas Agentūrai, pagrindiniame akte nustatytas konkrečias procedūras. Tokiems ekspertams sumokama iš anksto paskelbta fiksuota suma, o jie atrenkami atsižvelgiant į jų profesinius gebėjimus.

Išorės ekspertai atrenkami atsižvelgiant į jų igūdžius, patirtį ir žinias, kurių reikia jiems pavestoms užduotims atlikti, ir vadovaujantis nediskriminavimo, vienodo požiūrio ir interesų konflikto nebuvimo principais.

⁽¹⁾ 1994 m. lapkričio 28 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2965/94, įsteigiantis Europos Sąjungos įstaigų vertimo centrą (OL L 314, 1994 12 7, p. 1).

⁽²⁾ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB (OL L 94, 2014 3 28, p. 65).

⁽³⁾ 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/81/EB dėl darbų, prekių ir paslaugų pirkimo tam tikrų sutarčių, kurias sudaro perkančiosios organizacijos ar subjektai gynybos ir saugumo srityse, sudarymo tvarkos derinimo, ir iš dalies keičianti direktyvas 2004/17/EB ir 2004/18/EB (OL L 216, 2009 8 20, p. 76).

36 straipsnis

Dotacijos

Dotacijoms taikoma Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 VI antraštinė dalis ir Deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 1268/2012, atsižvelgiant į steigimo dokumento konkrečias nuostatas.

37 straipsnis

Apdovanojimai

1. Apdovanojimams taikoma Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 VII antraštinė dalis ir Deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 1268/2012, atsižvelgiant į šio straipsnio 2 dalį.
2. Konkursai, kurių apdovanojimų vieneto vertė yra 10 000 EUR ar didesnė, gali būti skelbiami tik jei yra numatyti Agentūros planavimo programoje.

38 straipsnis

Teisių gynimo priemonių nurodymas

1. Jei leidimus suteikiančio pareigūno sudarytas procedūrinis aktas neigiamai veikia pareiškėjo ar konkurso dalyvio, naudos gavėjo ar rangovo teises, jame nurodoma, kokiomis administracinėmis ir (arba) teisinėmis teisių gynimo priemonėmis galima užginčyti šį aktą.
2. Visų pirma nurodoma, kokių teisių gynimo priemonių esama, kokiai institucijai ar institucijoms galima teikti prašymą dėl užginčijimo ir per kiek laiko tai reikia padaryti.

6 SKYRIUS

Apskaita

39 straipsnis

Ataskaitoms taikomos taisyklės

Agentūra sukuria apskaitos sistemą, kurią naudojant laiku pateikiama tiksli, išsami ir patikima informacija.

Agentūros apskaitos pareigūnas priima taisyklės vadovaudamasis tarptautiniu mastu pripažintais apskaitos standartais, taikomais viešajam sektoriui. Apskaitos pareigūnas gali nukrypti nuo tų standartų, jei jis mano, kad tai reikalinga norint pateikti tikrą ir teisingą informaciją apie turtą ir išipareigojimus, išlaidas, pajamas ir pinigų srautus. Jei apskaitos pareigūnas iš esmės nukrypsta nuo tų standartų, finansinių ataskaitų aiškinamuosiuose raštuose tai nurodoma ir pateikiamos nukrypimo priežastys.

40 straipsnis

Apskaitos principai

Finansinėse ataskaitose informacija, įskaitant informaciją apie apskaitos politiką, pateikiama taip, kad būtų užtikrintas jos aktualumas, patikimumas, palyginamumas ir suprantamumas. Finansinės ataskaitos parengiamos pagal 39 straipsnį.

41 straipsnis

Apskaitos sistema

1. Apskaitos sistemą sudaro bendrosios sąskaitos ir biudžeto sąskaitos. Sąskaitos tvarkomos eurais pagal kalendorinius metus.
2. Bendrosiose sąskaitose chronologine tvarka dvejybinio principu registruojami visi įvykiai ir operacijos, turintys įtakos Agentūros ekonominei ir finansinei padėčiai, turtui ir išipareigojimams.
3. Biudžeto sąskaitose pateikiama išsami Agentūros biudžeto vykdymo informacija. Jose registruojamos visos biudžeto pajamų ir išlaidų operacijos.

42 straipsnis

Atsargos

Agentūra tvarko atsargų apskaitą, kurioje nurodomas viso jos turto – materialaus, nematerialaus ir finansinio – kiekis ir vertė. Agentūra tikrina, kad atsargų įrašai atitiktų esamą padėtį.

7 SKYRIUS

Išorės auditas ir kova su sukčiavimu

43 straipsnis

Išorės auditas

1. Valdančioji taryba skiria Auditorių kolegiją vykdyti Agentūros administracinio ir veiklos biudžetų, finansinių sąskaitų ir finansinių ataskaitų išorės audito funkciją. Auditas atliekamas laikantis priimtų tarptautinių audito standartų, o Valdančiajai tarybai patvirtinus – ir papildomų sąlygų.

Ne rečiau kaip kas trejus metus kolegija teikia nepriklausomą patikinimą ir rekomendaciją Valdančiajai tarybai, kad Agentūros veikla buvo vykdoma laikantis patikimo finansų valdymo principų. Tos užduoties atlikimui kolegija, gavusi Valdančiosios tarybos pritarimą, gali laikinai pasitelkti papildomų darbuotojų.

2. Auditorių kolegiją sudaro bent trys auditoriai iš skirtingų dalyvaujančių valstybių narių, o jiems padeda kolegijos paskirti darbuotojai. Toks darbuotojas gali likti tol, kol jį pasiūlęs auditorių kolegijos narys eina pareigas.

3. Auditorių kolegijos nariai skiriami trijų paeiliui vykdomų auditų laikotarpiui. Turi būti užtikrinama sąžininga dalyvaujančių valstybių narių, kurios pageidauja siųsti auditorius, rotacija.

4. Valdančioji taryba skiria Auditorių kolegiją iš dalyvaujančių valstybių narių pasiūlytų kandidatų. Pageidautina, kad kandidatai būtų dalyvaujančių valstybių narių aukščiausiosios nacionalinės audito institucijos nariai ir galėtų pateikti tinkamas saugumo ir nepriklausomumo garantijas. Jie turi turėti galimybę prirėkus vykdyti užduotis Agentūros vardu. Vykdydami tas užduotis:

- a) kolegijos nariai ir jų pagalbinis personalas toliau gauna atlyginimą iš savo nacionalinės audito įstaigos, o iš Agentūros gauna tik savo komandiruočių išlaidų atlyginimą, vadovaujantis tomis pačiomis sąlygomis, kurios numatytos Agentūros taisyklėse;

- b) jie neprašo ir negauna jokių nurodymų, išskyrus Valdančiosios tarybos nurodymus; vykdydama savo audito įgaliojimus, Auditorių kolegija ir jos nariai yra visiškai nepriklausomi ir išimtinai atsakingi už išorės audito atlikimą;
- c) už savo užduoties įvykdymą jie atsiskaito tik Valdančiajai tarybai;
- d) jie tikrina, ar Agentūros administruojamos pajamos ir išlaidos buvo vykdomos laikantis taikomų teisės aktų ir patikimo finansų valdymo principų.

5. Kiekvienais metais Auditorių kolegija išrenka pirmininką ateinantiems finansiniams metams. Kolegija priima taisykles, taikomas jos narių atliekamam auditui pagal griežčiausius tarptautinius audito standartus. Auditorių kolegija tvirtina savo narių parengtas audito ataskaitas prieš perduodama jas vyriausiajam pareigūnui ir Valdančiajai tarybai.

6. Auditoriai užtikrina, kad jie laikysis informacijos konfidencialumo ir saugos duomenis, su kuriais jie susipažįsta vykdydami auditą, vadovaudamiesi tai informacijai ir duomenims taikomomis taisyklėmis.

7. Auditoriai turi teisę nedelsdami ir iš anksto neįspėję susipažinti su dokumentais ir su visų duomenų laikmenų, susijusių su tomis pajamomis ir išlaidomis, turiniu ir patekti į patalpas, kur laikomi tie dokumentai ir laikmenos. Jie gali daryti kopijas. Vykdam Agentūros pajamas ir išlaidas dalyvaujantys asmenys teikia vyriausiajam pareigūnui ir už tų išlaidų auditą atsakingiems asmenims jų užduotims įvykdyti reikalingą pagalbą. Su auditu susijusios išlaidos padengiamos iš bendrojo biudžeto.

8. Vyriausiajam pareigūnui arba vienai iš valstybių narių pasiūlius, Valdančioji taryba kiekvienu konkrečiu atveju gali nuspręsti pasinaudoti kitais išorės subjektais specialioms peržiūroms atlikti, tai derindama su Auditorių kolegijos paskyrimu.

9. Tam tikrais atvejais dalyvaujančių valstybių narių nacionalinės audito institucijos gali savo sąskaita ir pritarus Valdančiajai tarybai gauti visą informaciją ir patikrinti visus dokumentus, kurie, jų nuomone, būtini atitinkamos nacionalinės dalies auditui atlikti arba apie kuriuos būtina pranešti Vyriausybei ir parlamentui, nepažeidžiant kitų dalyvaujančių valstybių teisių ir Auditorių kolegijos pareigų ir laikantis Agentūros taisyklių, visų pirma duomenų apsaugos taisyklių.

44 straipsnis

Metinis auditas ir agentūros biudžeto įvykdymo patvirtinimas

1. Ne vėliau kaip kitų finansinių metų kovo 31 d. vyriausiasis pareigūnas Auditorių kolegijai pateikia Agentūros metinių ataskaitų, nurodytų 19 straipsnyje, projektą, kad ji jį išnagrinėtų ir pateiktų savo nuomonę.
2. Ne vėliau kaip kitų finansinių metų birželio 30 d. Auditorių kolegija vyriausiajam pareigūnui pateikia metinę audito ataskaitą, kurioje išdėstyta kolegijos nuomonė ir pastabos dėl 1 dalyje nurodyto metinių ataskaitų projekto.
3. Ne vėliau kaip kitų finansinių metų liepos 15 d. vyriausiasis pareigūnas Valdančiajai tarybai pateikia auditorių patikrintas galutines metines ataskaitas ir audito ataskaitą su Agentūros atsakymais.
4. Ne vėliau kaip kitų finansinių metų spalio 30 d. Valdančioji taryba patvirtina auditorių patikrintas metines ataskaitas, o vyriausiajam pareigūnui ir apskaitos pareigūnui patvirtina, kad tų finansinių metų biudžetas įvykdytas.
5. Valdančiajai tarybai patvirtinus auditorių patikrintas metines ataskaitas, apie jas pranešama *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

6. Apskaitos pareigūnas visas ataskaitas ir atsargų apskaitą saugo penkerius metus nuo atitinkamo biudžeto įvykdymo patvirtinimo dienos.

45 straipsnis

OLAF

1. OLAF gali atlikti tyrimus, įskaitant patikras vietoje ir tikrinimus, remdamasi Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 ⁽¹⁾ ir Tarybos reglamento (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 ⁽²⁾ nuostatomis ir procedūromis, kad nustatytų, ar nebūta sukčiavimo, korupcijos arba kitos neteisėtos veiklos, kenkiančių Agentūros finansiniams interesams, atvejų, susijusių su Agentūros finansuojamomis dotacijomis ar sutartimis.

2. Nedarant poveikio 1 daliai, Agentūros sutartyse, susitarimuose ir sprendimuose pateikiamos nuostatos, pagal kurias Auditorių kolegijai ir OLAF aiškiai suteikiami įgaliojimai pagal savo kompetenciją atlikti auditą ir tyrimus.

IV ANTRAŠTINĖ DALIS

KONKREČIOS NUOSTATOS, TAIKOMOS PAPILDOMOMS PAJAMOMS

46 straipsnis

Papildomos pajamos

1. Vadovaujantis Agentūros misija pagal Sprendimo (BUSP) 2015/1835 2 straipsnį, Agentūra gali gauti papildomų pajamų konkrečiam tikslui iš:

- a) Sąjungos bendrojo biudžeto kiekvienu konkrečiu atveju, visiškai laikantis jam taikomų taisyklių, procedūrų ir sprendimų priėmimo procesų;
- b) valstybių narių, trečiųjų valstybių ar kitų trečiųjų šalių, nebent Valdančioji taryba nusprendžia kitaip per vieną mėnesį nuo tokios informacijos gavimo iš Agentūros.

2. 1 dalyje nurodytos pajamos gali būti naudojamos tik konkrečiam tikslui, kuriam jos yra skirtos.

3. Papildomos administracinės išlaidos, susijusios su papildomų pajamų valdymu, turi būti padengtos, kai tinkama, iš biudžeto, susijusio su tomis papildomomis pajamomis.

4. III antraštinės dalies 2–7 skyrių nuostatos taikomos papildomoms pajamoms, išskyrus atvejus, kai atitinkamame (-uose) susitarime (-uose) numatytos kitokios taisyklės, kurios bet kuriuo atveju turi atitikti II antraštinėje dalyje nustatytus biudžeto principus.

5. Įgyvendinimo laikotarpio pabaigoje dėl bet kokių papildomų pajamų susidaręs biudžeto perteklius laikomas prie jų prisidėjusiems subjektams skirtomis lėšomis ir jiems grąžinamas. Šios lėšos taip pat gali būti panaudojamos kitiems konkrečioms tikslams, kaip nustatyta atitinkamame (-uose) susitarime (-uose), arba panaudojamos pagal atitinkamo subjekto pasiūlymą, jei Valdančioji taryba per vieną mėnesį nuo tokios informacijos gavimo iš Agentūros dienos nenusprendžia kitaip.

⁽¹⁾ 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (OL L 248, 2013 9 18, p. 1).

⁽²⁾ 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų (OL L 292, 1996 11 15, p. 2).

6. Apskaitos pareigūnas priima atitinkamas priemones, kuriomis užtikrinama, kad papildomų pajamų ir atitinkamų asignavimų naudojimas būtų stebimas atskirai. Todėl už įmokas iš papildomų pajamų atsiskaitoma atskirai ir jos naudojamos laikantis konkretaus tikslo, kuriam jos yra priskirtos. Siekiant skaidrumo, jos taip pat bus laikomos atskirose banko sąskaitose. Be to, Agentūros biudžeto įgyvendinimo ataskaitoje jos bus nurodomos atskirai, kaip nustatyta 21 straipsnyje.

V ANTRAŠTINĖ DALIS

KONKREČIOS NUOSTATOS, TAIKOMOS SU *AD HOC* VEIKLA SUSIJUSIEMS BIUDŽETAMS

47 straipsnis

Agentūros vykdomas su *ad hoc* veikla susijusių biudžetų valdymas

1. Remdamasi vyriausiojo pareigūno arba valstybės narės pasiūlymu Valdančioji taryba gali nuspręsti, kad valstybės narės Agentūrai gali patikėti tam tikros veiklos, patenkančios į jos kompetencijos sritį, administracinį ir finansinį valdymą pagal Sprendimo (BUSP) 2015/1835 IV skyrių.
2. Valdančioji taryba Agentūros *ad hoc* projektų ir programų atveju gali Agentūrai leisti, laikantis atitinkamą veiklą reglamentuojančiuose susitarimuose nustatytų sąlygų, sudaryti sutartis ir dotacijų susitarimus ir iš anksto rinkti reikiamus įnašus iš tų valstybių narių, atsižvelgiant į valstybių narių biudžetų apribojimus, siekiant vykdyti tokias sutartis ir dotacijų susitarimus.
3. Šio sprendimo III antraštinės dalies 2–7 skyrių nuostatos taikomos *ad hoc* veiklai, nustatytai pagal Sprendimo (BUSP) 2015/1835 19 ar 20 straipsnį, išskyrus atvejus, kai programos ar projekto pagrindiniame (-iuose) teisės akte (-uose) numatytos kitokios taisyklės, kurios bet kuriuo atveju turi atitikti šio sprendimo II antraštinėje dalyje nustatytus biudžeto principus.
4. Dėl bet kokio *ad hoc* projekto ar programos susidaręs biudžeto perteklius laikomas dalyvaujančioms valstybėms narėms ir bet kokiam kitam prie projekto ar programos prisidėjusiam subjektui skirtomis lėšomis ir jų įgyvendinimo laikotarpio pabaigoje jiems grąžinamas arba panaudojamas kitiems konkrečioms tikslams, kaip nustatyta atitinkamame (-uose) susitarime (-uose), arba dėl jo panaudojimo nusprendžia atitinkama valstybė narė ar subjektas.

VI ANTRAŠTINĖ DALIS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

48 straipsnis

Pakeitimai

Visos nuorodos į Reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 taip pat aiškinamos atsižvelgiant į jo pakeitimus.

49 straipsnis

Sprendimo 2007/643/BUSP panaikinimas

Sprendimas 2007/643/BUSP panaikinamas.

50 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Briuselyje 2016 m. rugpjūčio 4 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

M. LAJČÁK
